

putut-o vinde băjenarilor, deoarece arendașul moșiei obținuse prin contract monopolul vînzării alimentelor. Bineînțeles, prețul lor a crescut repede¹. Totodată însă, Kiselef a luat măsura ca tuturor băjenarilor care vor avea nevoie să li se dea produse cu împrumut și cu chezăsie « din magaziile haznelii »².

La 15 mai 1830 au fost numiți și cinovnicii Divanului: la Călărași treți logofăt Ștefan Vlădescu, la Brăila Ștefan Dîmboviceanu, iar la Piua Petrii postelnicelul Ilie³. În ceea ce privește isprăvnicialele, acestea au trimis și ele cinovnicii, chiar dacă nu s-au putut acoperi totdeauna necesitățile. Desocri, cei trei trimiși ai Divanului s-au plins de lipsa unor însotitori care să conducă numeroasele grupuri de băjenari ce treceau Dunărea, făcind mereu noi intervenții⁴. Dacă uneori băjenarii plecau singuri să-și găsească locuri de așezare, alteleori oamenii isprăvnicatelor așteptau zadarnic la carantine, deoarece trecerea încetase pentru o săptămână sau mai multe⁵. Isprăvnicatul județului Slam Rîmnic a trimis la fiecare carantină cîte doi « boieri nași de neam »: pitarul Vasile și logofătul Ghiță Robescu la Brăila, armașul Bărbuceanu și Dumitrescu Grecul la Piua Petrii și treți vîstier Anastase Munzoi și Vasile Lefter la Călărași⁶. La fel isprăvnicatul străinilor a trimis cîțiva zapci de plăși sau de județ ca: Iordache Stehan din plasa Focșani și Manolache Mehtupciu, care au plecat la Brăila, Matache Piteșteanu din plasa Stolnici (Ialomița) și Bănică Chițoiu pentru județul Slam Rîmnic, la Piua Petrii. Dat fiind că băjenarii ce treceau pe la Călărași puteau fi așezati mai ales în județele Ilfov și Ialomița, s-au trimis la această carantină trei zapci din plășile Mostiștea și Ciocânești (Ilfov) și Lichirești (Ialomița)⁷.

În general însă, numărul lor a fost cu totul insuficient.

Mai interesați în așezarea băjenarilor au fost boierii⁸, care s-au grăbit să trimită oameni de încredere pentru a-și asigura o mîndă de lucru ce se prevedea a fi ieftină. În același scop, unii dintre boieri au intrat chiar în legături tainice cu trimișii Divanului⁹.

¹ Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 162/1830, f. 75. Cu produse veniseră la Călărași și bulgari din București în întâmpinarea unor rude și prieteni. La intervenția lui Ștefan Vlădescu s-a scris isprăvnicilor de Ialomița ca arendașul moșiei să vîndă proviziile « după taxă orînduită de stăpinire ». În caz contrar se va da voie oricui să vîndă (ibidem, f. 76). Bulgarii din București aveau voie să dea produse compatrioților care treceau Dunărea.

² Arh. st. Buc., *Adm. vechi*, dos. 3 756/1830, f. 5–7; dos. 3 542/1830, f. 5; dos. 4 763/1830, f. 21.

³ Arh. st. Buc., *Vistieria*, dos. 162/1830, f. 15–16.

⁴ Ibidem, f. 91; *Adm. vechi*, dos. 4 673/1830, f. 4.

⁵ Astfel, la Călărași trimișii isprăvnicatului Buzău au stat degeaba în prima jumătate a lunii iunie, deoarece trecerea băjenarilor « a contenit cu totul », fiind trimiși la Piua Petrii, unde după 15 iunie « a năvălit mai toată trecerea bulgarilor ». Arh. st. Buc., dos. 162/1830, f. 134–136.

⁶ Ibidem, f. 69.

⁷ Ibidem, f. 93.

⁸ Dintre ei, cel mai avid era căminarul Ștefan Moscu, proprietarul moșiei Dudești, care intervenise și la comandantul militar al carantinei. De altfel, același își trimisese din vreme oameni pricopuți chiar în Bulgaria, la Sliven. Arh. st. Buc., dos. 162/1830, f. 161; vezi și C. N. Velički, *Emigrarea bulgarilor din Sliven...*, p. 296–297. La finele lunii iunie, pe 89 de familii (506 înși) trecute prin carantina Piua Petrii, deși primiseră bilete pentru Brăila, trimisul căminarului Moscu le îndreaptă spre Dudești. La Slobozia, băjenarii au aflat acest lucru și o parte din ei (39 de familii cu 124 de înși) au pornit-o spre Brăila. Majoritatea băjenarilor — 50 de familii — a fost dusă însă la Dudești (ibidem, f. 248–251).

⁹ Ștefan Dîmboviceanu de la Brăila era acuzat că ținuse sub strajă pe unii băjenari pînă cînd aceștia se învoiesc a se duce în jud. Buzău, de unde « să vede că urmează aceasta după rugămintele stăpinilor acelor sate, avind în vedere folosul său... » (ibidem, f. 284, 293).